

Η Αξιολόγηση των Βαθμολογικών Ορίων του Γιάννη Μυλόπουλου*

Η μεταρρύθμιση των ΑΕΙ δεν είναι απλώς μια τεχνοκρατική υπόθεση. Η περίφημη θεωρία του πίθου των Δαναΐδων για τις επενδύσεις στην εκπαίδευση, δηλαδή ότι αυτές αποτελούν ένα τρύπιο βαρέλι γιατί δεν έχουν οικονομική ανταποδοτικότητα, είναι εσφαλμένη καθώς παραγνωρίζεται η ανταποδοτικότητα των εκπαιδευτικών επενδύσεων στον πολιτισμό, στην κοινωνική συνοχή και ευημερία. Στα πλαίσια της παραπάνω διαπίστωσης εξετάζονται τα ζητήματα ανωτατοποίησης των ΤΕΙ, των βαθμολογικών ορίων στις εισαγωγικές εξετάσεις, της αξιολόγησης των ΑΕΙ και της εκλογής των πανεπιστημιακών οργάνων.

Καλησπέρα κι από μένα. Σήμερα το πρωί συνέβη ένα περιστατικό στην ολομέλεια της κοσμητείας της Πολυτεχνικής Σχολής, το οποίο θέλω να μοιραστώ μαζί σας. Η κοσμητεία της Πολυτεχνικής Σχολής, συγκλήθηκε σήμερα προκειμένου να συζητήσει ακριβώς αυτό το θέμα το οποίο συζητάμε και εδώ. Δηλαδή, το νέο θεσμικό πλαίσιο, τις αλλαγές στην ανώτατη εκπαίδευση. Ένας φοιτητής, λοιπόν, από μια συγκεκριμένη φοιτητική παράταξη που δεν έχει σημασία τώρα να πούμε το όνομά της, θα το καταλάβετε άλλωστε πολύ εύκολα, ξεκίνησε την ομιλία του, καταγγέλλοντας τους καθηγητές, ότι δεν έχουμε θέσεις και ότι είμαστε υπεύθυνοι για τη

* Καθηγητής υδραυλικής και τεχνικής περιβάλλοντος στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του ΑΠΘ και πρόεδρος της ΕΣΔΕΠ

Η ανταποδοτικότητα που θα έχουν οι επενδύσεις στην εκπαίδευση, θα φανούν στην ανάπτυξη, στον πολιτισμό, στην κοινωνική συνοχή, στην ευημερία της επόμενης γενιάς. Δε θα φανούν στο τέλος της τετραετίας.

σημερινή κατάσταση και, αφού δεν έχουμε θέσεις, πρέπει να δεχτούμε τις θέσεις που μας επιβάλλει το Υπουργείο.

Καμιά φορά σκέπτεται κανείς και λέει ότι αυτές οι συγκυρίες είναι τελικά αποτέλεσμα συμπτωσεων ή συγχρονισμού; Γιατί αυτό που του είπα ήταν ότι σήμερα το απόγευμα είμαι καλεσμένος να συμμετάσχω σε μια εκδήλωση η οποία ακριβώς έχει να προτείνει αυτό που εσύ κατηγορείς ότι δεν έχουμε.

Και με αυτή την έννοια πραγματικά θα ήθελα να συγχαρώ το Λευτέρη τον Παπαγιαννάκη και την ΑΡ.ΣΗ., διότι πραγματικά μας βγάζει από ένα αδιέξοδο. Δεν είναι η μόνη πρόταση που έχει κατατεθεί ασφαλώς, είναι ίσως η πιο συγκροτημένη και η πιο πλήρης, αλλά εν πάσει περιπτώσει, βγάζει την πανεπιστημιακή κοινότητα από το αδιέξοδο και από την κατηγορία ότι δεν έχουμε προτάσεις, είμαστε συντηρητικοί, είμαστε αμυντικοί, είμαστε αρνητικοί, και δεν έχουμε θέσεις. Έχουμε άρσεις!

Το σκεπτικό είναι το εξής: Ο νόμος-πλαίσιο εξάντλησε τα όρια του. Συμφωνείτε; Συμφωνούμε. Η μεταρρύθμιση είναι μια υπόθεση τεχνοκρατική και κλειστή. Έχει μια λύση, συγκεκριμένη. Αυτή, λοιπόν, τη μεταρρυθμιστική λύση, τη δίνει σήμερα η κυβέρνηση διαμέσου του προσχεδίου το οποίο έχει κάνει. Άρα, λοιπόν, εμείς, δεν έχουμε παρά να συμφωνήσουμε στο μονόδρομο ή να είμαστε αρνητικοί ή να είμαστε συντηρητικοί σε οποιαδήποτε αλλαγή, σε οποιαδήποτε μεταρρύθμιση, σε οποιαδήποτε νέα πρόταση έρχεται στα πανεπιστήμια.

Είναι όμως έτσι τα πράγματα; Είναι η μεταρρύθμιση μια υπόθεση τεχνοκρατική του πανεπιστημίου; Ή είναι μια υπόθεση, όπως αναφέρθηκε από αρκετούς προηγούμενους ομιλητές, πολιτική; Να πω ένα παράδειγμα. Η περίφημη θεωρία του πίθου των Δαναΐδων, η οποία ακούστηκε δια στόματος του Πρωθυπουργού, της Υπουργού Παιδείας και του συναδέλφου μας του κυρίου Βερέμη. Τι δηλαδή; Ότι γενικώς η εκπαίδευση -όχι μόνο η τριτοβάθμια- είναι ένα τρύπιο βαρέλι που όσα χρήματα κι αν ρίξεις,

χάνονται. Δεν έχει λείει οικονομική ανταποδοτικότητα. Άρα, με την έννοια αυτή δεν αξίζει η επένδυση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Αυτή είναι η μόνιμη απάντηση στις αιτιάσεις της πανεπιστημιακής κοινότητας για οικονομική στήριξη, για αύξηση της χρηματοδότησης. Και μάλιστα χρησιμοποιούν και ένα κατά την άποψή μου χυδαίο τρόπο, να καλούν δασκάλους -κυρίως αυτούς που βρέθηκαν τελευταία στο μάτι του κυκλώνα στην τηλεόραση και να τους ρωτούν με το δάκτυλο προτεταμένο: «Εάν αύριο αυξανόταν ο μισθός σας, τα σχολεία θα γίνονταν καλύτερα»; Δεν θα γίνονταν καλύτερα. Άρα, λοιπόν, δεν αυξάνεται ο μισθός σας, διότι το θέμα αυτό δεν συνδέεται με την αναβάθμιση της εκπαίδευσης.

Αυτό είναι μια πολιτική άποψη και θέση. Ότι δηλαδή η εκπαίδευση, πρέπει να έχει οικονομική ανταποδοτικότητα. Με αυτή την έννοια, εμένα με βρίσκει απόλυτα σύμφωνο η πολιτική πρόταση, η οποία γίνεται από τον Λευτέρη Παπαγιαννάκη και την ΑΡ.ΣΗ. Βρίσκομαι από τη μεριά αυτών που πιστεύουν ότι η εκπαίδευση δεν μπορεί να έχει οικονομική ανταποδοτικότητα ή εν πάσει περιπτώσει ότι η ανταποδοτικότητα που θα έχουν οι επενδύσεις στην εκπαίδευση θα φανεί στην ανάπτυξη, στον πολιτισμό, στην κοινωνική συνοχή, στην ευημερία της επόμενης γενιάς. Δε θα φανεί στο τέλος της τετραετίας.

Με αυτή την έννοια, λοιπόν, ξεκινώ και λέω ότι είμαι απολύτως στο πνεύμα της συγκεκριμένης πρότασης και αυτό το οποίο θέλω μόνο να κάνω στη συνέχεια είναι τέσσερις παρατηρήσεις πολύ σύντομες πάνω στις προτάσεις που κατατίθενται και να κλείσω με μια πολύ συγκεκριμένη δική μου πρόταση. Για να μιλήσω για τις εισαγωγικές εξετάσεις και για τα ΤΕΙ, που είναι τα δύο πρώτα θέματα που θέλω να θίξω, ως παρατηρήσεις, πρέπει να κάνω καταρχήν μια διαπίστωση στην οποία νομίζω ότι θα συμφωνήσουμε όλοι. Ο χώρος της εκπαίδευσης είναι ένας ενιαίος χώρος.

Μία τεχνική
αλλαγή, μία
προσθήκη ενός
βαθμολογικού
ορίου ξαφνικά
επανέφερε
στις εισαγωγικές
εξετάσεις του
πανεπιστημίου
την «αξιοκρατία»

Δεν μπορείς να μιλάς για τις εισαγωγικές εξετάσεις στο πανεπιστήμιο, αν δε μιλήσεις για το λύκειο. Δεν μπορείς να μιλήσεις για το λύκειο αν δε μιλήσεις για το γυμνάσιο και ούτω καθεξής. Το ίδιο πράγμα συμβαίνει και με τα ΤΕΙ. Άρα, λοιπόν, εδώ υπάρχει ένας κίνδυνος που τον αντιμετωπίζουμε πολύ συχνά όλοι όσοι σχολιάζουμε, δημιουργούμε προτάσεις, συζητούμε προτάσεις κτλ. Να συζητούμε δηλαδή για πράγματα, με μια καλή πρόθεση μεν, αλλά με έναν τρόπο, αναγκαστικά αποσπασματικό. Γιατί η σκοπιά από την οποία τα κοιτάμε, είναι η δική μας σκοπιά, η σκοπιά του πανεπιστημίου, η σκοπιά της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Έχω και εδώ ένα πολύ καλό παράδειγμα κακής πολιτικής, αποσπασματικής πολιτικής, η οποία παρουσιάστηκε ως η μαγική λύση του προβλήματος των εισαγωγικών εξετάσεων που ακριβώς ενισχύει την άποψη ότι οι λύσεις στην παιδεία δεν μπορεί να είναι αποσπασματικές αλλά πρέπει να είναι ολοκληρωμένες και να κοιτούν ενιαία την εκπαίδευση. Και αναφέρομαι συγκεκριμένα στη λύση της βαθμολογικής βάσης, του βαθμολογικού ορίου του δέκα.

Μία τεχνική αλλαγή, μία προσθήκη ενός βαθμολογικού ορίου ξαφνικά επανέφερε στις εισαγωγικές εξετάσεις του πανεπιστημίου την «αξιοκρατία». Τι συνέβη; Αυτό που συνέβη στην πραγματικότητα. Χωρίς να αλλάξει καθόλου τίποτα στο πανεπιστήμιο, χωρίς να αλλάξει καθόλου τίποτα στο λύκειο. Είναι μαγικό και όμως έγινε. Τι συνέβη; Οι σημερινές γενικές εξετάσεις, οι οποίες στην πραγματικότητα είναι κατατακτικές εξετάσεις σε σχολές σύμφωνα με τη βαθμολογία, μεταβλήθηκαν -χωρίς όμως να μεταβληθεί τίποτα επί της ουσίας- σε εξετάσεις διαπίστωσης της γνώσης. Διότι εάν ήταν εξετάσεις γνωστικής επάρκειας σε κάθε αντικείμενο ξεχωριστά, τότε πράγματι θα ετίθετο θέμα βαθμολογικής βάσης.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι αν θέλουμε πράγματι να συζητήσουμε το ζήτημα της βαθμολογικής βάσης και να απαντήσουμε σε αυτό που πολύ συχνά μας

λένε ότι: «Ε, βρε παιδιά, δεν μπορούν να μπαίνουν στο Πανεπιστήμιο με τρία και με τέσσερα!». Αν θέλουμε, λοιπόν, να απαντήσουμε σ' αυτό, θα πρέπει να απαντήσουμε συνολικά και ολοκληρωμένα. Θα πρέπει δηλαδή να δούμε τις εισαγωγικές εξετάσεις, να δούμε ποιος είναι ο ρόλος τους και αν πράγματι θέλουμε να προχωρήσουμε σε βαθμολογική βάση, τότε θα πρέπει να αλλάξουμε το σύστημα των εισαγωγικών εξετάσεων και ασφαλώς να πλησιάσουμε μια λύση, σαν τη λύση που προτείνει ο Παπαγιαννάκης, δηλαδή τη λύση ενός ακαδημαϊκού απολυτηρίου, αποδέσμευσης επομένως του λυκείου από τις εισαγωγικές εξετάσεις και παύσης της λειτουργίας του ως προθάλαμου για το πανεπιστήμιο. Και από κει και ύστερα, οι λεγόμενες περιζήτητες σχολές στις οποίες δεν μπορείς να εγγράψεις όλους όσους ενδιαφέρονται, να έχουν ξεχωριστές εξετάσεις σύμφωνα με τις συγκεκριμένες γνωστικές ανάγκες και απαιτήσεις κάθε σχολής.

Αν έτσι ήταν τα πράγματα, τότε κι εγώ πρώτος θα πρότεινα η βαθμολογική βάση να μην ήταν το 10, αλλά το 15, το 17 ή το 18 ανάλογα σε κάθε σχολή! Να το πω πολύ απλά: Δεν είναι δυνατόν αγαπητές και αγαπητοί μου φίλοι, οι υποψήφιοι της Ιατρικής να εξετάζονται στα ίδια θέματα με τους υποψηφίους της Νοσηλευτικής και στα ίδια αυτά θέματα και στα ίδια κριτήρια να έχεις την απαίτηση οι νοσηλευτές να πάρουν πάνω από τη βάση. Εξέτασε τους υποψήφιους νοσηλευτές σε θέματα που έχουν να κάνουν με το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο για να διαπιστώσεις πραγματικά τις γνώσεις τους και εκεί να είσαι όσο αυστηρός και αξιοκρατικός θέλεις.

Το λέω ως ένα απλό παράδειγμα τού πώς μπορεί μια αποσπασματική πρόταση να δημιουργήσει την εντύπωση της λύσης, να δημιουργήσει την εντύπωση της αξιοκρατίας, ενώ στην πραγματικότητα να μην αποτελεί τίποτε άλλο παρά ένα κενό περιεχομένου ζήτημα. Αυτά σε ό,τι αφορά στις εισαγωγικές εξετάσεις.

Σε ό,τι αφορά στην υπόθεση των ΤΕΙ, εδώ

Δεν είναι δυνατόν οι υποψήφιοι της Ιατρικής να εξετάζονται στα ίδια θέματα με τους υποψηφίους της νοσηλευτικής. Και στα ίδια αυτά θέματα να έχεις την απαίτηση οι νοσηλευτές να πάρουν πάνω από τη βάση

πραγματικά, αγαπητέ φίλε Λευτέρη Παπαγιαννάκη, έχω μια μεγάλη αντίρρηση, καθώς δε νομίζω ότι αντιμετωπίζουμε ορθά το ζήτημα σήμερα με τα ΤΕΙ. Νομίζω ότι εδώ πάλι πέφτουμε θύματα της ίδιας λογικής, ότι δηλαδή κοιτάμε τα ΤΕΙ από τη δικιά μας μεριά, από τη μεριά του πανεπιστημίου. Είμαι από αυτούς που πιστεύουν στον αυτόνομο, εκπαιδευτικό, αλλά και επαγγελματικό ρόλο της τεχνολογικής εκπαίδευσης. Νομίζω το ζήτημα σήμερα δεν είναι η ενσωμάτωση των τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στα πανεπιστήμια, αλλά η μελέτη του εκπαιδευτικού και ακαδημαϊκού ζητήματος των ΤΕΙ, των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων και δυνατοτήτων κατά ένα τέτοιο τρόπο, ώστε να αποκαταστήσουμε αυτό που στη χώρα μας δεν υπάρχει, ενώ αντίστοιχα υπάρχει στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Η τεχνολογική εκπαίδευση και τα τεχνικά επαγγέλματα, τα εφαρμοσμένα τεχνικά επαγγέλματα, τα οποία τα χρειάζεται η οικονομία, σήμερα χάνονται, καθώς δεν υπάρχει πια ενδιάμεση βαθμίδα, π.χ. μεταξύ του οικοδόμου και του πολιτικού μηχανικού. Ή είσαι πολιτικός μηχανικός ή τεχνίτης οικοδόμος. Ενώ οι ανάγκες της πραγματικής οικονομίας ζητούν αυτή την ενδιάμεση τεχνολογική βαθμίδα, αυτή χάθηκε στο όνομα κάποιας αναβάθμισης των ΤΕΙ, η οποία είναι θεμιτή μεν, αλλά δεν έχει να κάνει τίποτε με την ενσωμάτωση και την πλήρη απορρόφησή της, ας το πούμε έτσι, από τα πανεπιστήμια.

Το τρίτο ζήτημα, η τρίτη παρατήρηση που έχω να κάνω αφορά στην αξιολόγηση. Θεωρώ ότι δεν θα έπρεπε να συζητούμε για την αναγκαιότητα της αξιολόγησης. Θεωρώ, δηλαδή, ότι θα έπρεπε να ήμασταν σύμφωνοι τουλάχιστον εμείς οι πανεπιστημιακοί ότι ασφαλώς για ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα θα έπρεπε να μπορεί να αξιολογηθεί, όπως και ασφαλώς και εμείς ως λειτουργοί του ιδρύματος θα έπρεπε να αξιολογούμαστε.

Όμως έχω μια λίγο διαφορετική αντίληψη για το τι είναι αξιολόγηση και από σας αξιότιμε κύριε Πρύτανι και από τους υπόλοιπους. Η αξιολόγηση

δεν είναι μόνο καθρέφτης. Η αξιολόγηση ασφαλώς δεν πρέπει να είναι τιμωρητική, συμφωνώ μαζί σας. Ασφαλώς είναι διαπιστωτική, συμφωνώ μαζί σας. Όμως πρέπει να είναι και κάτι παραπάνω από τη διαπίστωση και το απλό κοίταγμα στον καθρέφτη. Η αξιολόγηση πρέπει να θεραπεύει και τις πληγές που διαπιστώνει ότι υπάρχουν. Η αξιολόγηση δεν είναι μόνο να δω τον καθρέφτη, να δω ότι έχω παχύνει, είναι να κάνω και δίαιτα, προκειμένου να αδυνατίσω.

Και το λέω αυτό γιατί διαπιστώνω ότι και στην πρόταση υπάρχει ένα σχετικό κενό, δηλαδή όχι ότι λέγεται το αντίθετο, απλώς αποσιωπάται ο ρόλος αυτός της αξιολόγησης αλλά και κυρίως στο νομοσχέδιο, στο νόμο που έχει κατατεθεί από το Υπουργείο για την αξιολόγηση, θα δείτε ότι αμέσως μετά το πέρας της εσωτερικής αξιολόγησης των δυο χρόνων, περνάμε σε ένα στάδιο εξωτερικής αξιολόγησης με ξένους κριτές. Μα δεν θα πρέπει το πανεπιστήμιο να ανταποκριθεί στις υποδείξεις της εσωτερικής αξιολόγησης, να θεραπεύσει τις πληγές του; Τι να την κάνει τότε την αξιολόγηση; Για να εκτίθεται στους εξωτερικούς κριτές μόνο ότι έχει κάποια κενά; Άρα, λοιπόν, αν δούμε την αξιολόγηση κι ως μια θεραπευτική -επιτρέψτε μου τον δανεισμό από την ιατρική επιστήμη- ιδιότητα, τότε θα έπρεπε να προβλέψουμε και τα αντίστοιχα στάδια και τα αντίστοιχα κριτήρια προκειμένου ν' ανταποκριθούμε σ' αυτό.

Σε ό,τι αφορά στην εκλογή οργάνων και είναι η τελευταία μου παρατήρηση, δε συμφωνώ με τίποτε περισσότερο, αγαπητέ Λευτέρη, παρά με την πρότασή σου, ότι η ψήφος πρέπει να έχει βάρος γι' αυτούς που συμμετέχουν στα εκλεκτορικά σώματα, εφόσον συμμετέχουν. Επιτρέψτε μου να εξηγήσω τι εννοώ.

Έχουμε όλοι συμφωνήσει ότι ένα μεγάλο μέρος αυτού που λέμε σήμερα διαφθορά ή συναλλαγή στα πανεπιστήμια, οφείλεται στις οργανωμένες μειοψηφίες που στην προκειμένη περίπτωση είναι κομματικές οργανωμένες μειοψηφίες οι οποίες εκβιάζουν για εκλογές οργάνων, οι οποίες ζητούν ανταλλάγματα, συναλλάσσονται κτλ. Και νομίζω πως οι περισ-

Η αξιολόγηση ασφαλώς δεν πρέπει να είναι τιμωρητική. Ασφαλώς είναι διαπιστωτική. Όμως πρέπει να είναι και κάτι παραπάνω από την διαπίστωση και το απλό κοίταγμα στον καθρέφτη.

Προβλέπεται
 ότι το ποσοστό
 των φοιτητών, θα
 παραμένει 40%,
 ανεξάρτητα από
 τη συμμετοχή τους.
 Το οποίο πρακτικά
 σημαίνει ότι και
 πάλι αφήνει τα
 εκλεκτορικά
 σώματα σε
 οργανωμένες
 μειοψηφίες.

σότεροι από εμάς συμφωνήσαμε ότι κάποτε πρέπει να σπάσει η δι' αντιπροσώπων συμμετοχή ή ο διορισμός αντιπροσώπων. Ορίζονται αυτή τη στιγμή από τις παρατάξεις οι εκπρόσωποι στα εκλεκτορικά σώματα και θα πρέπει να ανοίξει το εκλεκτορικό σώμα για να γίνει καθολικό.

Αυτό πράγματι γίνεται σήμερα στο προσχέδιο το οποίο έχει καταθέσει η Υπουργός. Αλλά γίνεται με έναν τέτοιο τρόπο που ακυρώνει ακριβώς ό,τι θετικό εμπεριέχει αυτή η πρόταση. Δηλαδή τι; Προβλέπεται ότι το ποσοστό των φοιτητών, θα παραμένει 40%, ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους. Ανεξάρτητα δηλαδή με τη μεγάλη αποχή που ενδεχομένως θα έχουμε. Το οποίο πρακτικά σημαίνει ότι και πάλι δίνει στα εκλεκτορικά σώματα, αφήνει τα εκλεκτορικά σώματα σε οργανωμένες μειοψηφίες. Γιατί; Να το πω έτσι απλά, για να γίνει αντιληπτό. Τι θα γίνει αγαπητοί και αγαπητές, εάν έρθει και ψηφίσει ένας μόνο φοιτητής; Θα έχει η ψήφος του βάρος ίσο με το 40% του εκλεκτορικού σώματος; Στον ένα δείτε δέκα, δείτε πενήντα, δείτε εκατό, ενώ έχουμε 75.000 φοιτητές στο πανεπιστήμιο· έτσι δεν είναι κύριε Πρύτανη;

Άρα, λοιπόν, εδώ αν θέλουμε να ολοκληρώσουμε την μεταρρύθμιση, πρέπει ασφαλώς να προβλέψουμε ότι το ποσοστό συμμετοχής κάθε οργάνου, κάθε μέλους της πανεπιστημιακής κοινότητας, πρέπει να προσμετράται εφόσον υπάρχει συμμετοχή. Αν δεν υπάρχει συμμετοχή, πρέπει να μειώνεται ανάλογα με τη συμμετοχή. Και γι' αυτό ακριβώς συμφωνώ αγαπητέ Λευτέρη, με αυτό που λες ότι η ψήφος πρέπει να έχει βάρος εφόσον συμμετέχει ο εκλέκτορας, εφόσον συμμετέχει το μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Και κλείνοντας τέλος, θέλω να κάνω μια πρόταση, η οποία αφορά στα μη κρατικά πανεπιστήμια και διαφοροποιεί λίγο τα πράγματα από την πρόταση της ΑΡ.ΣΗ. Κατά τη δική μου άποψη, η συζήτηση της τροποποίησης του Συντάγματος, το άρθρο 16 δηλαδή, έχει μόνο νόημα, το μόνο νόημα που θα

είχε, θα ήταν η απελευθέρωση των πανεπιστημίων από τα κρατικά δεσμά.

Κατά τη γνώμη μου, αυτό που περιορίζει σήμερα την αυτοτέλεια του πανεπιστημίου είναι αφενός μεν ο κρατισμός, ο κρατικός συγκεντρωτισμός και η εξάρτηση, και αφετέρου ο κομματισμός. Αν, λοιπόν, έτσι δούμε την τροποποίηση του άρθρου 16 του Συντάγματος και όχι ως άνοιγμα προς ιδιωτικά πανεπιστήμια, ως απελευθέρωση δηλαδή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης από τα κρατικά δεσμά, τότε θα έπρεπε να θέσουμε δύο βασικές προϋποθέσεις πριν ανοίξει οποιαδήποτε συζήτηση για την τροποποίηση του Συντάγματος.

Η πρώτη αφορά στην χρηματοδότηση των πανεπιστημίων στο 5%. Ο δημόσιος προϋπολογισμός να φτάσει στο 5% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) και τώρα μάλιστα που γίναμε πιο πλούσιοι με την αύξηση του ΑΕΠ μας κατά 25%, από την παραοικονομία, νομίζω πως πρέπει να διεκδικήσουμε και παραπάνω χρήματα από τα χαρτιά και τις πόρνες για τα πανεπιστήμια. Και το δεύτερο, να επιτευχθεί η ουσιαστική αυτοτέλεια του πανεπιστημίου. Αν συμβούν αυτές οι δυο προϋποθέσεις, χρηματοδότηση και αυτοτέλεια, τότε θα μπορούσαμε να μπούμε σε μια τέτοια συζήτηση, η οποία θα βοηθούσε στην απελευθέρωση των πανεπιστημίων από το κράτος.

Κλείνοντας, τέλος, θέλω να πω ότι εάν η λογική που λέει ότι «η αρχή είναι το ήμισυ του παντός» είναι μια σωστή λογική, τότε πιστεύω ότι η ΑΡ.ΣΗ. θα έχει μια καλή συνέχεια από εδώ και πέρα. Σας ευχαριστώ πολύ.

Πρέπει να διεκδικήσουμε παραπάνω χρήματα από τα χαρτιά και τις πόρνες για τα πανεπιστήμια